

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:	
	Dr. Barcsa Lajos alpolgármester
Tárgy:	
	A mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről szóló rendelet megalkotása
Iktatószám:	
	ÜZEM-38225/2015
Ügyintéző:	
	Szabó Gábor
Feladatot jelent:	
	Dr. Szekeres Antal jegyző Szűcs László a Gazdálkodási Főosztály vezetője Lelesz György a Debreceni Közterület Felügyelet Hivatalvezetője
Véleményező bizottságok:	
	Tulajdonosi Bizottság Pénzügyi Bizottság Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Hajdú-Bihar Megyei Igazgatósága
Törvényességi véleményezés ideje:	2015.03.19.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Bákonyiné dr. Szabó Melitta

Mellékletek:

[Debreceni TABI jkv](#)

[Mezei őrszolgálat rendelettervezet](#)

Tisztelt Közgyűlés!

A Debrecen közigazgatási területéhez tartozó termőföldek tulajdonosaitól, használóitól, valamint a gazdálkodóktól a megszorodott terménylopások miatt több alkalommal megkeresés érkezett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóságához, illetve elődjéhez, a Hajdú-Bihar Megyei Területi Agrárkamarához (a továbbiakban: Agrárkamara) mezei őrszolgálat létesítését kérve. Az Agrárkamara elnöke szerint a gazdák már két éve szeretnék, hogy a terményeik, földjeik védelmében gondoskodjon az önkormányzat a hatáskörébe tartozó mezei őrszolgálat létrehozásáról, működtetéséről. *2015. március 5-ei ülésén a Debreceni Települési Agrárgazdasági Bizottság támogatta határozatával a mezei őrszolgálat létesítését. Az ülés jegyzőkönyvét mellékletben csatolom.* A gazdák kezdeményezését támogatva javaslom az előterjesztés mellékletét képező rendelettervezet elfogadását, illetve a létrehozásához szükséges határozat meghozatalát.

I. A mezei őrszolgálat létrehozásának és működtetésének jogszabályi alapja

A fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Mőrtv.) szabályozza a mezei őrszolgálat létesítését, működését és a mezőőrök működésére, feladataira vonatkozó szabályokat. A Mőrtv. 16. § (1) bekezdése alapján **a települési – többek között – megyei jogú városi önkormányzat a közigazgatási területéhez tartozó termőföldek – ide nem értve az erdőt, a halastavat – őrzéséről mezei őrszolgálat létesítésével gondoskodhat.** A 17. § alapján a mezei őrszolgálat létrehozását a mezőgazdasági igazgatási szervnek – a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságának – be kell jelenteni, amely az őrszolgálatot közhiteles nyilvántartásba veszi. A bejelentésnek tartalmaznia kell az őrszolgálat létszámát, az őrzött terület mértékét és a földrészletek helyrajzi számát. A mezei őrszolgálat létszámát a működési területhez és a körzetben tevékenykedő egyéb közfeladatot ellátó őrszolgálatok működéséhez mérten úgy kell megállapítani, hogy annak napi rendszeres ellenőrzése biztosítható legyen.

II. A mezei őrszolgálat létrehozásának és működésének anyagi alapja

A Mőrtv. 19. §-a alapján az önkormányzati mezei őrszolgálat megalakítási, fenntartási és működési költségeit **a földhasználó, ha ez ismeretlen a tulajdonos által kifizetett mezőőri járulékból és a központi költségvetés által biztosított hozzájárulásból kell fedezni. A mezőőri járulék mértékét és megfizetésének módját a települési önkormányzat a mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről szóló helyi önkormányzati rendeletében szabályozza.** A megalakítási, fenntartási és működési költségek felét, de legfeljebb a külön jogszabályban meghatározott összeget a központi költségvetés biztosítja hozzájárulásként az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetéből. A mezőőri járulék adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az eljárásra az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat jegyzője jogosult.

A mezei őrszolgálat megalakításához fenntartásához nyújtott állami támogatásról szóló külön jogszabály a mezei őrszolgálat megalakításához, fenntartásához és működéséhez nyújtandó állami hozzájárulás igénybevételének rendjéről és feltételeiről szóló 64/2009. (V. 22.) FVM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: FVM-PM r.). Az FVM-PM r. 2. § (1) bekezdése alapján **az önkormányzat az újonnan létrehozott őrszolgálat megalakítási költségeinek 50%-át, de – mezőőrönként és hegyőrönként – legfeljebb ötszázezer forintnak a megtérítését, a nyilvántartásba vételét követő harminc napon belül igényelheti. Az önkormányzat az őrszolgálat fenntartásával és működésével kapcsolatban felmerülő költségek – személyi és dologi kiadások – 50%-ának, de legfeljebb kilencvenezer forint/hó/fő megtérítését negyedéves időszakokra utólag kérelmezheti a tárgyidőszak utolsó napjától számított harminc napon belül.**

A Debreceni Közterület Felügyelet a mezőőri szolgálat felállításával kapcsolatban a tavalyi évben

készített költségkimutatást. A szolgálat megalakulása esetén az önkormányzat a felállítás költségeinek állami támogatáson felüli részét teljes mértékben átvállalná, az éves működési költségeket az állami támogatás és a mezőőri járulék finanszírozná teljes mértékben önkormányzati hozzájárulás nélkül. A mezőőri szolgálat felállítása és működtetése - a fentiek alapján - utófinanszírozású, a költségeket az önkormányzatnak kell megelőlegeznie és csak utólag tudja megigényelni az állami támogatást, illetve beszedni, behajtani a mezőőri járulékot. A megalakítás, fenntartás ez évi költsége be lett tervezve a 2015. évi költségvetésbe.

III. A felállítandó mezőőri szolgálat főbb jellemzői

A szolgálat a Debreceni Közterület Felügyelet szervezeti keretein belül jönne létre.

Személyi állomány: **7 fő mezőőr + 1 fő mezőőr-adminisztrátor** látná el a feladatot.

Jármű állomány: **1 db terepjáró + 2 db motorkerékpár + 5 db kerékpár.**

Elhelyezés: **Debrecen, Vágóhíd u. 10- 12. szám alatt a Zsibogó főépületének átalakításával.**

Mezőőrök felszerelése: **könnyűgázszóró palack, éjjellátó készülék, PDA készülék, bilincs, sörétes vadászfegyver töltényekkel, formaruha.**

Az őrizendő terület nagysága: a belterületi és külterületi termőföldek összterülete a mezőgazdasági művelés alól kivett területek nélkül: **19.655,9125 ha**, ebből a belterületi termőföld nagysága 199,1347 hektár. Egy mezőőr legfeljebb 3.000 ha terület őrzését láthatja el, ezért van szükség legalább 7 mezőőrré.

IV. A mezőőri járulék mértéke, megállapítása

A mezőőri járulékot az önkormányzat rendeletben maga állapítja meg. Ennek meghatározása során alapvetően arra kell törekedni, hogy a járulékból származó bevétel az állami támogatással együtt elérje a szolgálat működési költségét.

Néhány más település mezőőri járulékának mértéke Hajdú-Bihar megyében:

Település neve	Mezőőri járulékot kik fizetik	Mezőőri járulék egysége	Mezőőri járulék mértéke	Megjegyzés
Balmazújváros	Zártkerti földtulajdonos, használó	Ft/év/parcella	1 000	Minden megkezdett ha-t egészsként vesznek figyelembe
	Szántó műv. ágú ingatlan tulajdonos, használó	Ft/év/ha	850	
	Gyep, (rét, legelő) nádas műv. ágú ingatlan tul., h.	Ft/év/ha	500	
Hajdúböszörmény	Szántó műv. ágú külterületi földterület tulajdonosa, használója	Ft/ha/év	400	0,5 ha alatti területnél az 1 ha-ra eső díjtétel 50%-át, 0,5-1 ha közötti területnél az 1 ha-ra eső díjtétel 100%-át kell fizetni. 300 Ft/év összeg alatt mentesül a befizetés alól.
	Gyep (rét, legelő), nádas műv. ágú külterületi földterület tulajdonosa	Ft/ha/év	100	
	Szőlő és gyümölcsös műv. ágú külterületi földterület tulajdonosa	Ft/ha/év, Ft/m ²	4 000 0,4	
Hajdúdorog	Külterületi szántó, kert,	Ft/ha/év	800	—

	szőlő műv. ágú termőföld tulajdonos, használó			
	Gyümölcsös műv. ágú termőföld tulajdonos, használó	Ft/ha/év	1 000	
	Gyep, nádas, erdő műv. ágú termőföld tulajdonos, használó	Ft/ha/év	300	
Hajdúnánás	Külterületi szántó műv. ágú földterület tulajdonos használó	Ft/ha/év	400	100 Ft/év összeg alatt mentesül a befizetés alól. Hajdúnánás Városi Önkormányzat tulajdonában, használatában lévő földrészek mentesek a befizetés alól.
	Gyep (rét, legelő), nádas műv. ágú földterület tulajdonos használó	Ft/ha/év	100	
	Gyümölcsös műv. ágú földterület tulajdonos használó	Ft/ha/év	3 500	
Konyár	Külterületi termőföld tulajdonosa használója	Ft/ha/év	1 000	—
Létavértes	Szántó művelési ágú termőföld tulajdonos, használó	Ft/ha/év	1 000	Mentes a tulajdonos, ha a járulék összege nem haladja meg a 300 Ft-ot. Mentes Létavértes Városi Önkormányzat. Járulékot csökkentheti vagy elengedheti a polgármester, ha ár- vagy belvíz, vagy más elemi kár a termést megsemmisíti.
	Zártkerti ingatlan használó 0-1000 m ²	Ft/év	1 000	
	Zártkerti ingatlan használó 1000-2000 m ²	Ft/év	2 000	
	Zártkerti ingatlan használó 2000-3000 m ²	Ft/év	3 000	
	Zártkerti ingatlan használó 3000 m ² felett	Ft/év	4 000	
Tetétlen	Tetétlen közigazgatási területéhez tartozó termőföldek szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő, nádas) tulajdonosai használói	Ft/ha/év	1 300	Tetétlen Községi Önkormányzat tulajdonában, használatában lévő földrészek mentesek a befizetés alól.

A táblázatból megállapítható, hogy a legtöbb önkormányzat évenként és hektáronként fizetendő

mezőőri járulékot állapított meg, a különböző művelési ágú területeken művelési áganként különböző összegben differenciálva, 300-4000 Ft/ha összegben.

A fentiek alapján Debrecenre vonatkozólag évente **szántó művelési ágú földterületnél 1000 Ft/ha/év, rét, legelő, nádas művelési ágú földterületnél 200 Ft/ha/év, szőlő, kert, gyümölcsös művelési ágú földterületnél 4000 Ft/ha/év** mezőőri járulék bevezetésére teszek javaslatot azzal, hogy 1000 Ft alatt ne kelljen járulékot fizetni, így a legkisebb termőföld tulajdonosok mentesülnének a díjfizetés alól. Ez a járulék a megyében középértéknek számít és a gazdák is a differenciált mezőőri járulék bevezetését támogatják, valamint az így beszédhető járulék a kedvezményre is figyelemmel biztosítja a mezőőri szolgálat fenntarthatóságát állami támogatás mellett, külön önkormányzati költségvetési hozzájárulás nélkül. A mezőőri járulék tervezett összegét a gazdák a Debreceni Területi Agrárgazdasági Bizottság 2015. március 5-én tartott ülésén ellenszavazat nélkül elfogadták.

V. A mezőőri szolgálat felállításával és működtetésével kapcsolatos egyéb feladatok

1. A Mörtv. 17. §-a alapján a mezei őrszolgálat létrehozását **be kell jelenteni a mezőgazdasági igazgatási szervnek**, a létszámmal, az őrzött terület nagyságával, helyrajzi számával együtt.

2. A Mörtv. 19. § (1a) bekezdése alapján az önkormányzat az őrszolgálat megalakítása előtt az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint az egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvényben (a továbbiakban: Rtv.) meghatározott együttműködési megállapodást köt a rendőrséggel. Az Rtv. 24. § -a alapján a közalkalmazotti vagy köztisztviselői jogviszonyban álló **mezőőr munkáltatója** a működési területén illetékes **megyei rendőr-főkapitánysággal írásbeli együttműködési megállapodást köt** a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése, tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében. A mezőőr csak a megállapodás megkötése után gyakorolhatja az intézkedéseket, kényszerítő eszközöket. A mezőőr munkáltatója kezdeményezi az együttműködési megállapodás megkötését a helyi rendőri szervnél, aki felterjeszti azt a megyei rendőr-főkapitányságra. A megállapodást a felterjesztéstől számított 30 napon belül kell megkötöni.

3. A járulékfizetési kötelezettséggel érintettek meghatározása érdekében be kell szerezni a Földhivaltaltól a földhasználók, illetve tulajdonosok adatait. Ezután megkeressük őket a rendelet mellékletét képező adatlap megküldésével, majd a beérkezett és feldolgozott adatok alapján a jegyző határozattal megállapítja a fizetendő mezőőri járulékot.

4. A Mörtv. 19. § (3) bekezdése alapján **az önkormányzati mezőőri járulék adók módjára behajtandó köztartozásnak** minősül. **Az eljárásra** az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat **jegyzője jogosult**. Ez azt jelenti, hogy a befizetett járulékokról, befizetőkről, valamint a nem fizetőkről és ennek összegéről **nyilvántartást kell vezetni**, a nem fizetőkkel szemben pedig végrehajtást kezdeményezni.

5. A Mörtv. 19. § (2) bekezdése alapján a megalakítási, fenntartási és működési költségek felét (50%-át), de legfeljebb a külön jogszabályban meghatározott összeget a központi költségvetés biztosítja hozzájárulásként az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetéből. **Intézkedni kell tehát mind a megalakulás, mind a működés kapcsán az állami támogatás igényléséről és fogadásáról.**

VI. Hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. § (1) bekezdése szerint a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Közgyűlést tájékoztatni kell.

A Jat. 17. § (2) bekezdése alapján a hatásvizsgálat során vizsgálni kell:

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
 - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
 - ab) környezeti és egészségi következményeit,
 - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fentiek alapján az új rendelet megalkotásának várható következményeiről – az előzetes hatásvizsgálat tükrében – az alábbi tájékoztatást adom:

a) A módosítás valamennyi jelentősnek ítélt hatása, különösen:

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:

*A rendeletalkotás **társadalmi hatása** az, hogy a mezei őrszolgálat keretében a mezőőrök rendszeresen naponta végeznek ellenőrzést a működési területükön. A várost övező mezőgazdasági területeken gyakran előfordul a terménylopás, a késő őszi, téli időszakban pedig a gazdasági épületek feltörése, az ott tárolt értékek eltulajdonítása. A rendszeres járőrözés, a megfelelő ellenőrzési technikák kialakítása elősegítheti a bűnesetek számának csökkenését.*

Gazdasági hatás: *A szolgálat tevékenységének hatása a gazdák, földhasználók szemszögéből vizsgálva pozitív, tekintettel arra, hogy a működés vagyoni őrését segíti elő. A gazdáknak **szántó művelési ágú földterületnél 1000 Ft/ha/év, rét, legelő, nádas művelési ágú földterületnél 200 Ft/ha/év, szőlő, kert, gyümölcsös művelési ágú földterületnél 4000 Ft/ha/év** mezőőri járulékot kell fizetni.*

Költségvetési hatás: *a rendelet megalkotásának az önkormányzat költségvetésére van hatása, mivel az őrszolgálat megalakításának költségét az önkormányzat vállalja, ennek legfeljebb 50%-át, de legfeljebb ötszázezer forint/fő támogatást az állami költségvetésből lehet igényelni.*

ab) környezeti és egészségi következményei:

*A rendelet alkotás **környezeti következményként** értékelhető, hogy a mezei őrszolgálat bevezetése a környezet védelmét is jelenti a város külterületén, tekintettel arra, hogy a mezőőrök szolgálati feladatai közé tartozik a működési területükön az illegális szemétkerakás megelőzése is, az ilyen hulladéklerakók megszüntetésének elősegítése. **Egészségi következménye** közvetlenül nincsen a rendelet megalkotásának.*

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

*A rendelet alkotás az **adminisztratív terheket** jelentősen befolyásolja a Debreceni Közterület Felügyeletnél és a Polgármesteri Hivatalnál is, hiszen a mezőőri járulékot meg kell állapítani, a mezőőri járulék befizetéseket nyilván kell tartani, nem fizetés esetén a nem fizetőket felszólítani, illetve a be nem fizetett összeget adók módjára behajtani. A mezőőröknek pedig széles körű együttműködési kötelezettségük van.*

b) a jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A rendelet megalkotásának szükségessége: a gazdák, földtulajdonosok, földhasználók miatt szükséges, hiszen tulajdonuk védelmében, kérésükre történik meg a mezei őrszolgálat felállítása, működtetése. A jogalkotás elmaradásának várható következményei: ha a Közgyűlés nem alkotja meg a rendeletet és nem hozza létre a mezei őrszolgálatot, akkor nem előzhetők meg eredményesen a külterületen elszaporodó nem kívánatos jelenségek, és nem növelhető hatékonyan a közbiztonság.

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti és pénzügyi feltételek:

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előzőekben leírtak alapján a mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről szóló önkormányzati rendelettervezetet és a mezei őrszolgálat létrehozásával kapcsolatos teendőkről szóló határozati javaslatot megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

A Közgyűlés

Dr. Barcsa Lajos alpolgármester előterjesztésére az 1997. évi CLIX. törvény 16. § (1) bekezdése, 19. § (1a) bekezdése és a 2012. évi CXX. törvény 24. § (1) bekezdése alapján

1./ úgy dönt, hogy a Debreceni Közterület Felügyeleten belül a Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területéhez tartozó termőföldek őrzésére – az erdőt és a halastavat kivéve - 7 fő mezőőrből + 1 fő mezőőr-adminisztrátorból álló mezei őrszolgálatot létesít 2015. július 1. napjával.

2./ Felkéri a Debreceni Közterület Felügyelet Hivatalvezetőjét, hogy az 1./ pont szerinti mezei őrszolgálat Debreceni Közterület Felügyelet szervezeti keretein belül való létrehozásához szükséges intézkedések (különösen 7 fő mezőőr + 1 fő mezőőr-adminisztrátor alkalmazása, mezőőrök kiképzése, felszerelése, tárgyi feltételek biztosítása) megtételéről gondoskodni szíveskedjen.

Határidő: 2015. június 30.

Felelős: a Debreceni Közterület Felügyelet Hivatalvezetője

3./ Felkéri a Debreceni Közterület Felügyelet Hivatalvezetőjét, hogy kössön együttműködési megállapodást a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitánysággal a mezőőri feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és a vonatkozó törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében, valamint jelentse be a mezőgazdasági igazgatási szervnek a mezei őrszolgálat létrehozását.

Határidő: az együttműködési megállapodás megkötésére legkésőbb 2015. június 30.
a létrehozás bejelentésére 2015. július 1-jét követően haladéktalanul

Felelős: a Debreceni Közterület Felügyelet Hivatalvezetője

4./ Felkéri a Gazdálkodási Főosztály vezetőjét, hogy a mezei őrszolgálat megalakításához és 2015. évi működtetéséhez szükséges költségvetési hozzájárulást a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015. évi költségvetéséről szóló 8/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet 5.5 melléklet (Kertségi fejlesztési program) 7.2.16. alcím "Mezőőri szolgálat létrehozása" sor terhére biztosítsa.

Határidő: folyamatosan

Felelős: a Gazdálkodási Főosztály vezetője

5./ Felkéri a Gazdálkodási Főosztály vezetőjét, hogy a mezei őrszolgálat megalakítási költségeinek fedezéséhez szükséges központi költségvetésből származó összeget a nyilvántartásba vételt követő 30 napon belül, míg a fenntartási és működési költségek fedezéséhez szükséges összeget negyedévenként utólag folyamatosan igényelje meg.

Határidő: 2015. július 1-től folyamatosan

Felelős: a Gazdálkodási Főosztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel.

Debrecen, 2015. március 19.

Dr. Barcsa Lajos
alpolgármester